

Usmernenie
Ministerstva financií Slovenskej republiky
č. MF/014283/2016-724
o určení obsahu dokumentácie
podľa § 18 ods. 1 zákona č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov v znení neskorších predpisov

Ministerstvo financií Slovenskej republiky podľa § 18 ods. 1 zákona č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov v znení neskorších predpisov a § 160 ods. 2 zákona č. 563/2009 Z. z. o správe daní (daňový poriadok) a o zmene a doplnení niektorých zákonov na zabezpečenie jednotného postupu vydáva usmernenie, ktorým určuje obsah dokumentácie o použitej metóde na účely zistenia rozdielu cien alebo podmienok v kontrolovaných transakciách, ktoré by sa použili medzi nezávislými osobami v porovnateľných vzťahoch (ďalej len „dokumentácia o metóde ocenenia“).

Toto usmernenie nahrádza usmernenie Ministerstva financií Slovenskej republiky č. MF/011491/2015-724 o určení obsahu dokumentácie používanej daňovníkom podľa § 18 ods. 1 zákona č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov v znení neskorších predpisov.

Ing. Daniela Klučková
generálna riaditeľka sekcie daňovej a colnej

Obsah dokumentácie podľa § 18 ods. 1 zákona č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov v znení neskorších predpisov

Ministerstvo financií Slovenskej republiky podľa § 18 ods. 1 zákona č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o dani z príjmov“), ktorým sa ustanovuje povinnosť vedenia dokumentácie, určuje obsah dokumentácie o metóde ocenenia používanej daňovníkom, ktorý zisťuje základ dane alebo daňovú stratu podľa osobitného predpisu¹⁾, takto:

Článok 1 Úvodné ustanovenie

Vymedzenie obsahu dokumentácie o metóde ocenenia použitej daňovníkom, ktorým je závislá osoba podľa § 2 písm. n) zákona o dani z príjmov alebo daňovník, ktorý vykonáva transakcie so stálou prevádzkarňou v rozsahu vymedzenom podľa § 2 písm. r) zákona o dani z príjmov (ďalej len „daňovník“), vychádza z princípov a zásad stanovených smernicou OECD o transferovom oceňovaní pre nadnárodné spoločnosti a správu daní a uznesením Rady a zástupcov vlád členských štátov EÚ, ktorí sa zišli na zasadnutí Rady EÚ z 27. júna 2006, o kódexe správania pre dokumentáciu o transferovom oceňovaní pre pridružené podniky v Európskej únii.

Článok 2 Všeobecné zásady

1. Účelom dokumentácie je zdokumentovať proces ocenenia vzájomných obchodných vzťahov daňovníka vrátane cien za poskytnuté služby, pôžičky a úvery (ďalej len „kontrolované transakcie“) a iné skutočnosti, ktoré majú na oceňovanie týchto transakcií vplyv. Dokumentácia predstavuje súbor informácií, údajov a skutočností, ktoré preukazujú a vysvetľujú spôsob tvorby cien daňovníka v kontrolovaných transakciách. Pravidlá určenia obsahu a rozsahu dokumentácie sa uplatnia vždy na konkrétne zdaňovacie obdobie, v ktorom sú podmienky pre jednotlivé typy dokumentácie riadne splnené.
2. Daňovníci, okrem daňovníkov uvedených v bodoch 3 a 4 tohto článku, vedú za zdaňovacie obdobie **základnú dokumentáciu** v rozsahu uvedenom v článku 4.
3. Daňovníkmi, ktorí vedú **skrátenu dokumentáciu** v rozsahu uvedenom v článku 3, sú
 - a) daňovníci fyzické osoby a daňovníci, ktorí sú mikro účtovnými jednotkami podľa osobitného predpisu²⁾,
 - b) daňovníci, s výnimkou daňovníkov uvedených v bode 4 písm. c) až f) tohto článku, ktorí uskutočňujú tuzemské kontrolované transakcie (t.j. transakcie so závislými osobami, ktoré sú daňovníkmi s neobmedzenou daňovou povinnosťou³⁾, okrem transakcií vo vzťahu k stálym prevádzkarňam týchto daňovníkov umiestnených v

¹⁾ § 17 ods. 1 zákona č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov v znení neskorších predpisov.

²⁾ § 2 ods. 6, 10 a 11 zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov.

³⁾ § 2 písm. d) zákona č. 595/2003 Z. z.

zahraničí); ak títo daňovníci uskutočňujú aj zahraničné kontrolované transakcie (t.j. transakcie so závislými osobami, ktoré sú daňovníkmi s obmedzenou daňovou povinnosťou⁴⁾ a prípadne transakcie so stálymi prevádzkarňami daňovníkov s neobmedzenou daňovou povinnosťou, ktoré sú umiestnené v zahraničí), uplatní sa toto pravidlo len na časť dokumentácie vo vzťahu k tuzemským kontrolovaným transakciám,

- c) daňovníci, ktorí sú konsolidujúcou účtovnou jednotkou alebo konsolidovanou účtovnou jednotkou podľa § 22a zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve (ďalej len „zákon o účtovníctve“), pre tuzemské kontrolované transakcie s inými osobami, ktoré sú konsolidujúcou účtovnou jednotkou alebo konsolidovanou účtovnou jednotkou podľa § 22a zákona o účtovníctve alebo s osobami podľa písmena d),
- d) daňovníci s priamou účasťou alebo nepriamou účasťou štátu, obce alebo vyššieho územného celku na majetku, kontrole alebo vedení, ktorí nie sú konsolidovanou účtovnou jednotkou podľa § 22a zákona o účtovníctve, pre tuzemské kontrolované transakcie s inými daňovníkmi s priamou účasťou alebo nepriamou účasťou štátu, obce alebo vyššieho územného celku na majetku, kontrole alebo vedení, ktorí nie sú konsolidovanou účtovnou jednotkou podľa § 22a zákona o účtovníctve alebo s daňovníkmi podľa písmena c).

4. Daňovníkmi, ktorí vedú **úplnú dokumentáciu** v rozsahu uvedenom v článku 5, sú

- a) daňovníci, ktorí vykazujú výsledok hospodárenia v individuálnej účtovnej závierke podľa medzinárodných štandardov pre finančné výkazníctvo⁵⁾, s výnimkou daňovníkov uvedených v bode 3 písm. b), c) a d) tohto článku,
- b) daňovníci, ktorí uskutočňujú transakcie so závislými osobami, ktoré sú daňovníkmi nezmluvného štátu⁶⁾, okrem daňovníkov podľa bodu 3 písm. a) tohto článku; ak títo daňovníci uskutočňujú transakcie aj vo vzťahu k závislým osobám, ktoré sú daňovníkmi zo zmluvného štátu, uplatní sa toto pravidlo len na časť dokumentácie vo vzťahu k transakciám s daňovníkmi nezmluvného štátu,
- c) daňovníci, ktorí žiadajú správcu dane o vydanie rozhodnutia o odsúhlasení metódy ocenenia⁷⁾,
- d) daňovníci, ktorí žiadajú o úpravu základu dane⁸⁾, s výnimkou daňovníkov, ktorí žiadajú úpravu základu dane z príjmov (ďalej len „základ dane“) vo vzťahu k tuzemským kontrolovaným transakciám,
- e) daňovníci, ktorí v zdaňovacom období od základu dane odpočítavajú daňovú stratu prevyšujúcu sumu 300.000 eur a taktiež daňovníci, ktorí v dvoch po sebe nasledujúcich zdaňovacích obdobiach od základu dane odpočítavajú daňovú stratu prevyšujúcu sumu 400.000 eur, s výnimkou daňovníkov uvedených v bode 3 písm. c) tohto článku,
- f) daňovníci, ktorí v zdaňovacom období uplatňujú úľavu na dani⁹⁾.

⁴⁾ § 2 písm. e) zákona č. 595/2003 Z. z.

⁵⁾ § 17a zákona č. 431/2002 Z. z. v znení neskorších predpisov.

⁶⁾ § 2 písm. x) zákona č. 595/2003 Z. z. v znení zákona č. 463/2013 Z. z.

⁷⁾ § 18 ods. 4 zákona č. 595/2003 Z. z.

⁸⁾ § 17 ods. 6 zákona č. 595/2003 Z. z.

⁹⁾ Úľavy poskytnuté na základe zákona č. 561/2007 Z. z. o investičnej pomoci a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a zákona č. 185/2009 Z. z. o stimuloch pre výskum a vývoj a o doplnení zákona č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov v znení neskorších predpisov.

5. Články 3, 4 a 5 určujú minimálny rozsah dokumentácie. Do dokumentácie možno zahrnúť aj ďalšie informácie, ktoré prispejú k preukázaniu súladu použitých cien s princípom nezávislého vzťahu.
6. Správca dane môže vyzvať daňovníka na predloženie ďalších informácií slúžiacich k preukázaniu súladu použitých cien s princípom nezávislého vzťahu.
7. Dokumentácia, okrem dokumentácie pripravovanej daňovníkmi uvedenými v článku 2 bode 3 pozostáva zo všeobecnej dokumentácie a zo špecifickej dokumentácie. Všeobecná dokumentácia obsahuje súbor informácií poskytujúcich celkový prehľad o skupine závislých osôb (ďalej len „Skupina“). Špecifická dokumentácia bezprostredne nadväzuje na všeobecnú dokumentáciu a obsahuje osobitné informácie týkajúce sa daňovníka. Ak sa informácie všeobecnej a špecifickej dokumentácie navzájom prelínajú, uvádzajú sa v dokumentácii len raz.
8. Obsah dokumentácie závisí od okolností a podmienok jednotlivých kontrolovaných transakcií daňovníka, predovšetkým od použitej metódy ocenenia.
9. Dokumentácia sa vypracuje za každú kontrolovanú transakciu samostatne alebo spoločne za skupinu kontrolovaných transakcií. Skupina kontrolovaných transakcií je viacerou kontrolovaných transakcií s tým istým členom Skupiny, ktoré sú
 - a) rovnakého druhu a sú uzatvorené za porovnateľných podmienok,
 - b) vzájomne úzko prepojené a vzájomne podmienené, alebo
 - c) porovnateľné z hľadiska využívaného majetku, funkcií a rizík,pokiaľ vypracovanie dokumentácie za tieto transakcie spoločne poskytne spoľahlivejší obraz o použitých metódach ocenenia. V dokumentácii sa uvedú dôvody zlúčenia transakcií do skupiny kontrolovaných transakcií.
10. Dokumentácia o jednotlivých kontrolovaných transakciách sa vedie v rozsahu skrátenej dokumentácie, ak sa o týchto transakciách nevedie dokumentácia v rozsahu základnej dokumentácie alebo úplnej dokumentácie. Daňovníci, ktorí majú viesť dokumentáciu v rozsahu základnej dokumentácie alebo úplnej dokumentácie, vedú dokumentáciu v takto určenom rozsahu len o kontrolovaných transakciách, ktoré sú pre daňovníka významné¹⁰⁾, avšak vždy o transakciách alebo skupinách transakcií s hodnotou nad 1.000.000 eur v príslušnom zdaňovacom období. O ostatných kontrolovaných transakciách vedú aj títo daňovníci dokumentáciu v rozsahu skrátenej dokumentácie. Do základnej dokumentácie alebo úplnej dokumentácie môžu daňovníci zahrnúť aj informácie o kontrolovaných transakciách nevýznamného charakteru.
11. Dokumentácia sa vedie za príslušné zdaňovacie obdobie. Ak nenastanú žiadne nové skutočnosti ovplyvňujúce spôsob ocenenia kontrolovaných transakcií, pri vypracovaní dokumentácie sa môže daňovník odvolať na informácie uvedené v dokumentácii za predchádzajúce zdaňovacie obdobia. Daňovníci, ktorí v zdaňovacom období od základu dane odpočítavajú daňovú stratu prevyšujúcu sumu 300.000 eur, s výnimkou daňovníkov uvedených v bode 3 písm. b), c) a d) tohto článku, vedú úplnú dokumentáciu za to zdaňovacie obdobie, v ktorom bola strata odpočítaná. Daňovníci, ktorí v dvoch po sebe nasledujúcich zdaňovacích obdobiach od základu dane odpočítavajú daňovú stratu

¹⁰⁾ Nariadenie komisie (ES) č. 1126/2008 z 3. novembra 2008, ktorým sa v súlade s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1606/2002 prijímajú určité medzinárodné účtovné štandardy; § 17 ods. 9 zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení zákona č. 198/2007 Z. z.

prevyšujúcu sumu 400.000 eur, s výnimkou daňovníkov uvedených v bode 3 písm. c), vedú úplnú dokumentáciu od druhého obdobia, v ktorom bola táto podmienka splnená.

Článok 3 **Skrátená dokumentácia**

1. Daňovníci uvedení v článku 2 bode 3, ktorí uskutočňujú kontrolované transakcie, vedú za zdaňovacie obdobie skrátenú dokumentáciu.
2. Skrátená dokumentácia obsahuje tieto informácie:
 - a) identifikáciu a právnu formu jednotlivých členov Skupiny, popis organizačnej a vlastníckej štruktúry Skupiny,
 - b) zoznam kontrolovaných transakcií, popis jednotlivých kontrolovaných transakcií daňovníka, ktorý zahŕňa identifikáciu zmluvných strán kontrolovanej transakcie, peňažné vyjadrenie hodnoty transakcie a ďalšie informácie o kontrolovanej transakcii (obchodné podmienky a iné skutočnosti ovplyvňujúce kontrolované transakcie),
 - c) informáciu o peňažnom plnení a nepeňažnom plnení, ktoré bolo za daňovníka poskytnuté poskytovateľovi zdravotnej starostlivosti¹¹⁾, jeho zamestnancovi alebo zdravotníckemu pracovníkovi od zahraničnej závislej osoby, ak ich príjemcovia sú daňovníkmi s neobmedzenou daňovou povinnosťou na území Slovenskej republiky, okrem týchto plnení vyplácaných za klinické skúšanie¹²⁾.

Článok 4 **Základná dokumentácia**

1. Daňovníci uvedení v článku 2 bode 2, ktorí uskutočňujú kontrolované transakcie, vedú za zdaňovacie obdobie základnú dokumentáciu pozostávajúcu zo všeobecnej dokumentácie a špecifickej dokumentácie.
2. Všeobecná dokumentácia obsahuje tieto informácie:
 - a) identifikáciu a právnu formu jednotlivých členov Skupiny, popis organizačnej a vlastníckej štruktúry Skupiny,
 - b) všeobecný popis funkcií, ktoré vykonávajú jednotliví členovia Skupiny a ich predpokladané riziká.
3. Špecifická dokumentácia obsahuje tieto informácie:
 - a) identifikáciu a právnu formu daňovníka, popis jeho organizačnej a vlastníckej štruktúry,
 - b) popis podnikateľskej činnosti a obchodnej stratégie daňovníka, identifikáciu hospodárskeho odvetvia, obchodné vzťahy a aktivity daňovníka v hospodárskom odvetví,

¹¹⁾ Zákon č. 578/2004 Z. z. o poskytovateľoch zdravotnej starostlivosti, zdravotníckych pracovníkoch, stavovských organizáciách v zdravotníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

¹²⁾ Zákon č. 362/2011 Z. z. o liekoch a zdravotníckych pomôckach a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

- c) všeobecný popis funkcií, ktoré vykonáva daňovník, majetok, ktorý využíva a jeho predpokladané riziká,
- d) zoznam kontrolovaných transakcií, popis jednotlivých kontrolovaných transakcií daňovníka, ktorými sú identifikácia zmluvných strán kontrolovanej transakcie, peňažné vyjadrenie hodnoty transakcie a ďalšie informácie o kontrolovanej transakcii (obchodné podmienky a iné skutočnosti ovplyvňujúce kontrolované transakcie),
- e) popis systému transferového oceňovania daňovníka, obsahujúci informácie týkajúce sa výberu, spôsobu uplatňovania metód(y) transferového oceňovania a určenia ceny kontrolovaných transakcií,
- f) informáciu o peňažnom plnení a nepeňažnom plnení, ktoré bolo za daňovníka poskytnuté poskytovateľovi zdravotnej starostlivosti¹¹⁾, jeho zamestnancovi alebo zdravotníckemu pracovníkovi od zahraničnej závislej osoby, ak ich príjemcovia sú daňovníkmi s neobmedzenou daňovou povinnosťou na území Slovenskej republiky, okrem týchto plnení vyplácaných za klinické skúšanie¹²⁾.

Článok 5

Úplná dokumentácia

1. Daňovníci uvedení v článku 2 bode 4, ktorí uskutočňujú kontrolované transakcie, vedú za zdaňovacie obdobie úplnú dokumentáciu pozostávajúcu zo všeobecnej dokumentácie a špecifickej dokumentácie.
2. Všeobecná dokumentácia obsahuje tieto informácie:
 - a) identifikáciu a právnu formu jednotlivých členov Skupiny, popis organizačnej a vlastníckej štruktúry Skupiny, vrátane zmien v porovnaní s predchádzajúcim zdaňovacím obdobím,
 - b) popis podnikateľskej činnosti a obchodnej stratégie v rámci Skupiny, identifikáciu hospodárskeho odvetvia, obchodné vzťahy a aktivity Skupiny v hospodárskom odvetví, vrátane zmien v porovnaní s predchádzajúcim zdaňovacím obdobím,
 - c) plánovanú obchodnú stratégiu, predpokladané aktivity v budúcnosti, projekty a ciele Skupiny vrátane zmien v porovnaní s predchádzajúcim zdaňovacím obdobím,
 - d) všeobecný popis funkcií, ktoré vykonávajú jednotliví členovia Skupiny a ich predpokladané riziká, vrátane zmien v porovnaní s predchádzajúcim zdaňovacím obdobím,
 - e) iné informácie, ktoré prispievajú k preukázaniu súladu použitých cien s princípom nezávislého vzťahu.
3. Špecifická dokumentácia obsahuje tieto informácie:
 - a) identifikáciu a právnu formu daňovníka, popis jeho organizačnej a vlastníckej štruktúry, vrátane zmien v porovnaní s predchádzajúcim zdaňovacím obdobím,
 - b) popis podnikateľskej činnosti a obchodnej stratégie daňovníka, vrátane zmien v porovnaní s predchádzajúcim zdaňovacím obdobím,
 - c) identifikáciu hospodárskeho odvetvia, obchodné vzťahy a aktivity daňovníka v hospodárskom odvetví, vrátane zmien v porovnaní s predchádzajúcim zdaňovacím obdobím,
 - d) plánovanú obchodnú stratégiu a podnikateľský zámer, predpokladané aktivity v budúcnosti, projekty a ciele daňovníka,
 - e) zoznam kontrolovaných transakcií, popis jednotlivých kontrolovaných transakcií daňovníka, ktorými sú identifikácia zmluvných strán kontrolovanej transakcie, peňažné

- vyjadrenie hodnoty transakcie a ďalšie informácie o kontrolovanej transakcii (obchodné podmienky a iné skutočnosti ovplyvňujúce kontrolované transakcie),
- f) prehľad o nehmotnom majetku, ktorý vlastní alebo využíva daňovník (patenty, ochranné známky, obchodné mená, know-how, atď.), spôsob a rozsah jeho využívania,
 - g) zoznam opatrení predchádzajúcich oceneniu, ktoré má odsúhlasené daňovník, napr. odsúhlasenie metódy ocenenia,
 - h) zoznam dohôd o príspevkoch na náklady, na ktorých sa podieľa daňovník a akékoľvek iné rozhodnutia ovplyvňujúce oblasť transferového oceňovania,
 - i) informácie o vnútro-skupinových finančných transakciách (priame alebo nepriame úverové vzťahy), cash-poolingové vzťahy, garancie a taktiež využitie derivatívnych a iných finančných nástrojov vrátane hybridných nástrojov, vrátane zmien v porovnaní s predchádzajúcim zdaňovacím obdobím,
 - j) všeobecný popis funkcií, ktoré vykonáva daňovník, majetok, ktorý využíva a jeho predpokladané riziká, vrátane zmien v porovnaní s predchádzajúcim zdaňovacím obdobím,
 - k) popis systému transferového oceňovania daňovníka obsahujúci informácie týkajúce sa výberu, spôsobu uplatňovania metód(y) transferového oceňovania a určenia ceny kontrolovaných transakcií,
 - l) interné a/alebo externé porovnateľné údaje nezávislých osôb, analýza porovnateľnosti (informácie o faktoroch určujúcich porovnateľnosť kontrolovaných transakcií s nekontrolovanými transakciami, charakteristika majetku alebo služby, analýza funkcií, zmluvné podmienky, ekonomické prostredie, špecifické obchodné stratégie),
 - m) informáciu o peňažnom plnení a nepeňažnom plnení, ktoré bolo za daňovníka poskytnuté poskytovateľovi zdravotnej starostlivosti¹¹⁾, jeho zamestnancovi alebo zdravotníckemu pracovníkovi od zahraničnej závislej osoby, ak ich príjemcovia sú daňovníkmi s neobmedzenou daňovou povinnosťou na území Slovenskej republiky, okrem týchto plnení vyplácaných za klinické skúšanie¹²⁾,
 - n) iné informácie, ktoré prispievajú k preukázaniu súladu použitých cien s princípom nezávislého vzťahu.

Článok 6 **Špecifické pravidlá**

1. Pre účely tohto usmernenia daňovníci uvedení v článku 2 bode 3 písm. c) a d), ktorí sú závislými osobami z dôvodu ekonomického prepojenia na základe priamej alebo nepriamej účasti štátu, obce alebo vyššieho územného celku na majetku, kontrole alebo vedení, pripravujú dokumentáciu a preukazujú súlad použitých cien s princípom nezávislého vzťahu len pre kontrolované transakcie s príslušným správcom kapitoly štátneho rozpočtu, s obcou alebo vyšším územným celkom, s nimi zriadenými rozpočtovými organizáciami, príspevkovými organizáciami, ako aj s právnickými osobami, v ktorých má daňovník majetkovú účasť alebo v ktorých má majetkovú účasť príslušný správca kapitoly štátneho rozpočtu, obec alebo vyšší územný celok a nimi zriadené rozpočtové organizácie, príspevkové organizácie a iné právnické osoby, v ktorých majú majetkovú účasť a súčasne spĺňajú podmienky podľa § 2 písm. n) zákona o dani z príjmov.
2. Daňovníci, ktorí vedú dokumentáciu podľa bodu 1 tohto článku, uvádzajú v dokumentácii informácie o organizačnej štruktúre a vlastníckej štruktúre závislých osôb len v rozsahu závislých osôb, s ktorými majú kontrolované transakcie.

3. Ak dochádza k realizácii transakcií medzi závislými osobami, na ktoré sa vzťahujú body 1 a 2 tohto článku a tieto transakcie sú realizované za špecifických podmienok cenotvorby, pri ktorej je zohľadnený verejný záujem¹³, správca dane považuje takto stanovené ceny za ceny v súlade s princípom nezávislého vzťahu, napriek prípadným rozdielom cien v porovnaní s transakciami realizovanými v porovnateľných závislých vzťahoch, pričom
 - a) ak ide o zníženie ceny pod cenu, ktorá by bola inak stanovená v rámci nezávislých obchodných vzťahov, táto cena je akceptovaná len, ak dochádza k úspore prostriedkov štátneho rozpočtu, rozpočtu obce alebo vyššieho územného celku,
 - b) pri navýšení ceny nad cenu, ktorá by bola inak stanovená v rámci nezávislých obchodných vzťahov, táto cena je akceptovaná, ak cenové zvýhodnenie plynie v prospech štátneho rozpočtu, rozpočtu obcí alebo vyššieho územného celku.

4. Ceny regulované na základe osobitného predpisu¹⁴ považuje správca dane za ceny v súlade s princípom nezávislého vzťahu.

Článok 7

Prechodné a záverečné ustanovenia

Toto usmernenie sa použije pri predložení dokumentácie za zdaňovacie obdobie začínajúce najskôr 1.1.2015, na základe výzvy správcu dane doručenej po 15.7.2016.

¹³⁾ Verejný záujem predstavuje situácie, ktoré prinášajú majetkový prospech alebo iný prospech širokej verejnosti – teda všetkým alebo väčšine občanov a nie vybraným jednotlivcom, alebo úzkej skupine. I. ÚS 92/2012. Napríklad §55 až 61 zákona č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

¹⁴⁾ Napríklad zákon č. 250/2012 Z. z. o regulácii v sieťových odvetviach v znení neskorších predpisov